

Płazy

Michał Ciach

ŻMIJA ZYGAZAKOWATA *VIPERA BERUS* OFIARĄ ŻABY TRAWNEJ *RANA TEMPORARIA*

13 IX 2006 w rezerwacie „Przełom Białki pod Krempachami” (pow. nowotarski, woj. małopolskie) odnotowano przypadek ataku żaby trawnej *Rana temporaria* na żmiję zygzakowatą *Vipera berus* (Fot. 5). Około godziny 12.30, u podnóża silnie nasłonecznionej, wysokiej ściany skalnej Kramnica zauważono poruszającą się po ziemi żabę trawną, z pyska której wystawała wijąca się młodociana żmija zygzakowata. Wciąż żywa ofiara połknięta była w połowie, jednak prawdopodobnie na skutek niepokojenia przez obecnych w pobliżu obserwatorów, żaba stopniowo uwolniła ofiarę i porzuciła ją. Po trwającej około 20 minut obserwacji żaba oddaliła się, natomiast ofiary nie udało się odnaleźć wśród roślinności. Długość ciała żaby wynosiła około 7 cm, natomiast żmii ok. 16 cm.

Żaba trawna jest jednym z najpospolitszych płazów w Polsce (Głowaciński 2003). Podstawowy jej pokarm stanowią chrząszcze, muchówki oraz ślimaki. W skład diety mogą także wchodzić wyjątkowo młodociane jaszczurki żyworodne *Lacerta vivipara* (Juszczuk 1987). Jednak przypadki polowania żaby trawnej na żmiję nie były dotąd notowane. Żmija zygzakowata jest szeroko rozpowszechniona w całym kraju (Sura i Zamachowski 2003). W skład jej diety wchodzi głównie gryzonie oraz ssaki owadożerne, a w środowiskach wilgotnych także płazy (Juszczuk 1987).

Obserwacje polowania płazów na gady należą do rzadkich. Przypadki zjadania małych węży odnotowano u żaby śmieszki *Rana ridibunda* oraz żaby wodnej *Rana esculenta*, w diecie których kręgowce są czasami spotykane (Juszczuk 1987). Przypuszczalnie młodociane osobniki żmii mogą stanowić składnik diety dużych osobników żab, w tym także żaby trawnej. Nie znana jest jednak reakcja żab na jad. Juszczuk (1987) twierdził, że są one stosunkowo odporne na liczne użądlenia zjadanych pszczoł *Apis mellifera*.

Literatura

- Głowaciński Z. 2003. *Żaba trawna Rana temporaria Linnaeus, 1758*. W: Głowaciński Z., Rafiński J. (red.). 2003. *Atlas płazów i gadów Polski. Status - rozmieszczenie - ochrona*. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa-Kraków.

Juszczuk W. 1987. *Płazy i gady krajowe*. PWN, Warszawa.

Sura P., Zamachowski W. 2003. *Żmija zygzakowata Vipera berus (Linnaeus, 1758)*. W: Głowaciński Z., Rafiński J. (red.). 2003. Atlas płazów i gadów Polski. Status - rozmieszczenie - ochrona. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa-Kraków.

Adres autora:

Zakład Zoologii Leśnej i Łowiectwa, Wydział Leśny Akademii Rolniczej w Krakowie,
al. 29 Listopada 46, 31- 425 Kraków, e-mail: mciach@ar.krakow.pl

ADDER VIPERA BERUS AS A PREY OF COMMON FROG RANA TEMPORARIA

Summary

On 13 September 2006, an attack of the Common Frog *Rana temporaria* upon the Adder *Vipera berus* was observed in the nature reserve "Przełom Białki pod Krempachami" (49°25' N, 20°07' E) (Photo 5). Half-swallowed and wriggling adder protruded from the mouth of the frog. The body length of the frog was about 7 cm and that of the adder about 16 cm. Both these species are widely spread and common vertebrates throughout Poland. The basic food of the common frog consists of beetles, dipterans, and snails, occasionally of young Lizards *Lacerta vivipara*. But no hunting for adders was described as yet. Hunting for small snakes was noted in the Laughing Frog *Rana ridibunda* and Green Frog *Rana esculenta*.

Fot. 5. Żaba trawna *Rana temporaria* zjadająca żmiję zygzakowatą *Vipera berus*, rezerwat „Przełom Białki pod Krempachami”, 13 IX 2006, (fot. M. Ciach)

Photo 5. The Common Frog *Rana temporaria* eating the Adder *Vipera berus*, nature reserve „Przełom Białki pod Krempachami”, 13 September 2006 (photo by M. Ciach)